

Päätös

28.8.2024

VN/10644/2024
VN/10644/2024-PLM-10

Asettamispäätös; Lainsäädäntöhanke sotilastiedustelusta annetun lain ja siihen liittyvien lakien tarkistamiseksi

Asettaminen

Puolustusministeriö on tänään asettanut hankkeen valmistelemaan ehdotukset sotilastiedustelusta annetun lain ja siihen liittyvien lakien tarkistamiseksi.

Toimikausi

29.8.2024-1.6.2025

Tausta

Laki sotilastiedustelusta (590/2019) tuli voimaan 1. kesäkuuta 2019. Laki sisältää keskeiset säännökset sotilastiedustelutoiminnasta, kuten toimivaltuudet tietoliikennetiedustelusta. Liitännäisestä keskeisestä sääntelystä toiminnan valvonnasta säädetään tiedustelutoiminnan valvonnasta annetussa laissa (121/2019).

Lain voimassa olon aikana eduskunta on hyväksynyt tiedustelulainsäädännöstä annetun valtioneuvoston selonteon (EK 70/2022 vp. – VNS 11/2021 vp.) johdosta seuraavan hallintovaliokunnan mietinnön (HaVM 35/2022 vp.) mukaisen kannanoton. Kannanotossa eduskunta edellyttää, että hallitus muutoinkin tarkastelee tiedustelulainsäädännön toimivuutta, vaikutuksia ja mahdollisia muutostarpeita, huolehtii lainsäädännön ajantasaisuudesta muuttuvassa toimintaympäristössä sekä varmistaa tiedustelutoiminnan ja sen valvonnan riittävät resurssit.

Lisäksi lainsäädännön muutostarpeita on tunnistettu myös eduskunnalle toimitetussa selvityksessä sotilastiedustelulainsäädännön toimivuudesta, mitä edellytettiin eduskunnan vastauksessa (EV 290/2018 vp.).

Suhde hallitusohjelmaan

Hallitusohjelmassa on useita tiedustelulainsäädännön kehittämistä koskevia kirjauksia. Tiedustelulainsäädäntö on osa maanpuolustusta ja kansallisen turvallisuuden suojaamista.

Hallitus kehittää tiedustelulainsäädäntöä viranomaisten toimintakyvyn turvaamiseksi tiedustelutoiminnasta saatujen kokemusten, teknologisen kehityksen ja Suomen Nato-jäsenyyden johdosta. Tiedustelulainsäädäntöä tarkistetaan tiedustelutoimivaltuuksien sekä tiedonsaanti- ja luovutusoikeuksien osalta vastaamaan muuttuneen turvallisuus- ja kybertoimintaympäristön vaatimuksia.

Hallitus varmistaa, että tiedustelutoimivaltuudet vastaavat teknologiseen kehitykseen. Mahdollistetaan muun muassa tiedustelu laite- ja järjestelmäkettuihin ja viestiin sisältöön kohdistuvien hakuehtojen käyttö tiedustelutoiminnassa.

Hallitusohjelman mukaan arvioidaan myös tiedustelutoimivaltuuksien laajentaminen vakituiseen asuamiseen käytettävään tilaan.

Lisäksi arvioidaan viranomaisten avustamisvelvollisuuden laajentaminen Suomessa sijaitseville palveluntarjoajille kuten konesaliyrityksille. Selvitetään mahdollisuus säätää toimivaltuus käsittellä ja hyödyntää avoimista lähteistä saatavia suuria tietovarantoja.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 31
00131 Helsinki

Eteläinen Makasiinikatu 8 0295 16001
Helsinki +358 295 16001

kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi

Lisäksi hallitusohjelman mukaan säädetään Rajavartiolaitokselle oikeus käyttää suorituskykyä tiedusteluviranomaisen tukemiseen ja oikeus tietojen luovuttamiseen tiedusteluviranomaiselle.

Tavoitteet ja tehtävä

Hankkeen tehtävänä on arvioida ja arvion pohjalta toteuttaa hallitusohjelman kirjaukset hanketta koskevin osin. Hakkeessa arvioidaan sotilastiedustelusta annetun lain säännösten sekä muiden liitännäisten säädösten muutostarpeet suhteessa voimassa olevaan lainsäädäntöön ja nykyisen toimintaympäristön vaatimuksiin sekä valmistellaan arvion pohjalta ehdotukset lainsäädäntömuutoksiksi.

Hankkeessa voidaan tarvittaessa valmistella ehdotukset lainsäädäntömuutoksiksi tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa annetun lain muuttamiseksi.

Maanpuolustusta ja kansallista turvallisuutta koskevista vakavista uhkista on hankittava tietoa yhteiskunnan kokonaisedun ja turvallisuuden sekä perus- ja ihmisoikeuksien turvaamiseksi.

Työryhmän kokoonpano

Hanketta varten asetetaan työryhmä, jonka kokoonpano on seuraava:

Puheenjohtaja

Vanhempi hallitussihteeri Kosti Honkanen, puolustusministeriön hallintopoliittisen osaston lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö

Varapuheenjohtaja

Neuvotteleva virkamies Juhani Karjomaa, puolustusministeriön puolustuspoliittinen osaston kansallisen turvallisuuden yksikkö

Jäsenet

Neuvotteleva virkamies Noora Jokela (varajäsen hallitusneuvos Johanna Hakala), sisäministeriön kansallisen turvallisuuden yksikkö

Sotilaslakimies Sami Aterma, pääesikunnan tiedusteluosasto

Sotilaslakimies Juho Melaluoto, pääesikunnan oikeudellinen osasto

Päälakimies Jan Sjöblom (varajäsen ylitarkastaja Heli Heikkola), Suojelupoliisi

Työryhmän pysyvinä asiantuntijoina ovat tiedusteluvalvontavaltuutetun toiminnosta erityisasiantuntija Tiina Tarvainen ja Rajavartiolaitoksesta eversti Mikko Lehmus (varajäsen ylitarkastaja Noora Nihtinen).

Hankkeen sihteeristön muodostavat puheenjohtajisto ja hallitussihteeri Elina Kokkonen puolustusministeriön hallintopoliittisen osaston lainvalmistelu- ja oikeusyksiköstä sekä sotilaslakimies Terhi Viraklockars pääesikunnan tiedusteluosastolta.

Kuuleminen

Työryhmän on kuultava oikeusministeriötä, tietosuojavaltuutetun toimistoa ja Liikenne- ja viestintäviraston kyberturvallisuuskeskusta sekä muita relevantteja tahoja sekä ministeriöitä, joiden hallinnonaloilla on liittymäkohtia hankkeessa esitettäviin muutoksiin. Lisäksi työryhmän on kuultava liikenne- ja viestintäministeriötä erityisesti, jos hankkeessa ilmenisi tarpeelliseksi valmistella muutosehdotuksia, joilla on liittymäkohtia liikenne- ja viestintäministeriön toimialan asioihin tai säädöksiin.

Työryhmä voi kuulla tarpeen mukaan myös muita asiantuntijoita.

Kustannukset ja rahoitus

Hanke toteutetaan virkatyönä eikä kokouspalkkioita makseta. Kukin organisaatio vastaa edustajensa matka- ja muista kuluista. Valtionhallinnon ulkopuoliselle asiantuntijalle voidaan maksaa erillinen palkkio, jonka puolustusministeriö hyväksyy. Muut mahdolliset kustannukset maksetaan puolustusministeriön toimintamenomomentilta 27.01.01.02.

Yhteyshenkilöt

Lisätietoja puolustusministeriössä antavat työryhmän puheenjohtaja, vanhempi hallitussihteeri Kosti Honkanen (kosti.honkanen@gov.fi, 0295 140 607) sekä varapuheenjohtaja, neuvotteleva virkamies Juhani Karjomaa (juhani.karjomaa@gov.fi, 0295 140 144).

Toimivalta

Puolustusministeriön työjärjestys 34 §.

Puolustusministeri

Antti Häkkänen

Kansliapäällikkö

Esa Pulkkinen

Jakelu Työryhmän jäsenet ja sihteeristö

Tiedoksi Sisäministeriö
Oikeusministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö

Pääesikunta
Suojelupoliisi
Rajavartiolaitos
Tiedusteluvalvontavaltuutettu

VN/10644/2024-PLM-12

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: